

Virtual Reality som læringsredskab

Til anvendelse på studiecafeer for SOSU-assistentelever i praktik i Syddjurs
Kommune

DPU, Aarhus Universitet

December 2022

Ida Susanne Lyngholm

Thomas Holdgård Jensen

Vibe Aarkrog

Virtual Reality som læringsredskab

Til anvendelse på studiecafeer for SOSU-assistentelever i praktik i Syddjurs Kommune

Dette notat er en kort beskrivelse og vurdering af en studiecafe med Virtual Reality (VR), der drejede sig om Tidlig Opsporing af Begyndende Sygdom (TOBS) for SOSU-assistentelever i praktik i Syddjurs Kommune. På denne baggrund af en redegørelse af, hvordan en studiecafe for SOSU-assistententer i Syddjurs Kommune fungerer, er formålet med notatet at pege på anbefalinger, der kan bruges i tilrettelæggelsen af studiecafeer fremadrettet. Notatet bygger på observationer fra den pågældende studiecafe samt interviews med de deltagende elever. I studiecafeen deltog fire SOSU-assistentelever og en uddannelsesvejleder. Studiecafeen varede ca. tre timer inklusive pauser og var inddelt i fem overordnede blokke:

Tidsrum	Blok
11:00-11:05	Eleverne briefes om studiecafeens indhold af uddannelsesvejlederen
11:05-11:40	Gennemgang af teori om dagens emne (TOBS og KOL)
11:40-12:00	Frokostpause
12:00-12:55	VR-træning og refleksionsøvelse
13:05-13:50	Debriefing af dagens studiecafe

Briefing

Briefingen gennemførtes af uddannelsesvejlederen og bestod af en gennemgang af praktikmål samt rammesætning af studiecafeen. Uddannelsesvejlederen definerede studiecafeen for eleverne som et rum, hvor eleverne har mulighed for at øve sig og blive klogere inden for et givent område. Fra interviewene fremgår det, at ingen af eleverne var i tvivl om, hvad formålet med dagens studiecafe eller de enkelte blokke var. I forlængelse heraf kan man argumentere for, at briefingen af dagen og op til VR-træningen er vigtig, for at eleverne forstår, hvad der forventes af dem, og hvad de kan forvente at få ud af undervisningen.

Teori

Gennemgangen af teori var dialogbaseret med elevernes aktive deltagelse og tog udgangspunkt i elevernes eksisterende viden og praktiske erfaring inden for området. Der var under oplæringen fokus på TOBS og de målinger, der anvendes til at lave en TOBS-score. Uddannelsesvejlederen gennemgik disse punkter enkeltvis med høj grad af medvirken fra eleverne, hvilket skabte en god dynamik. Uddannelsesvejlederen supplerede herefter med flere teoretiske inputs til eleverne på baggrund af deres beretninger fra praksis. Der blev i den forbindelse lagt op til, at eleverne skulle forholde sig til og reflektere over sammenhængen mellem teori og praksis.

VR

Som optakt til VR-træningen holdt uddannelsesvejlederen en særskilt VR-briefing, der bestod af en introduktion til, hvad elever kunne forvente i VR-simulationen samt forklaringer på, hvorfor eleverne skal igennem VR-træning. Uddannelsesvejlederen lagde vægt på, at selvom VR-simulationen ikke er ligesom at stå med en rigtig borger, er den et godt værktøj til at træne procedure. Derudover fremhævede uddannelsesvejlederen, at VR-simulationen giver mulighed for at tale om borgeren og om det, eleverne ser og oplever, uden at skulle tage etiske forbehold, som man vil skulle i virkeligheden.

VR-træningen blev indledt med en kort træning i, hvordan VR-teknologien fungerer. VR-træningen forløb på den måde, at én elev var i VR-simulation i et rum, og imens fulgte de tre andre og uddannelsesvejlederen med i simulationen på en tablet ved siden af. Eleverne skiftes til at være i VR, hvor borger og case varierede. Eleven, der var i VR, skulle selv løse opgaverne i VR-simulationen ud fra bedste evne på baggrund af gennemgangen af teori. Imens faciliterede uddannelsesvejlederen en refleksionsøvelse med de andre elever med udgangspunkt i det, de så på tabletten.

Uddannelsesvejlederen bad dem koble det, de observerede i VR, til den teori, de lige havde gennemgået. Da den første elev var færdig med VR-træningen, bad uddannelsesvejlederen i den efterfølgende refleksionsøvelser eleverne sammenligne de forskellige borgere i VR-træningen, og reflektere over forskelle og ligheder. Uddannelsesvejlederen faciliterede en samtale med eleverne, hvor de skulle reflektere over, hvordan de selv ville have handlet, hvis det var dem, der stod i det pågældende scenarie. Til studiecafeen deltog der desuden en elev, der ikke ønskede at komme i VR grundet personlige forhold. Man kan dog stadig argumentere for, at eleven opnåede læring som observatør til VR-træningen i kraft af refleksionsøvelsen. Således kunne VR-træningen gennem debriefingen også anvendes til deltagere, der af forskellige årsager ikke havde VR-brillerne på (klaustrofobi, svimmelhed, epilepsi, dårligt seende med briller der ikke kan være i VR-brillen mm.). Imens refleksionsøvelsen foregik med eleverne ved tabletten, stod uddannelsesvejlederen desuden til rådighed som teknisk support for den elev, der var inde i VR. Uddannelsesvejlederen var fortrolig med VR-teknologien og kunne løse udfordringer undervejs. Dette skabte ro, idet selve teknologien ikke kom til at dominere læringsforløbet.

Debriefing

Som afslutning på dagen holdt uddannelsesvejlederen en fælles debriefing med eleverne. Denne omhandlede det, de havde været igennem i løbet af studiecafeen: Hvad eleverne havde lært om dagens tema og om at være i et VR-univers, hvad de havde lært fra VR-simulationen og refleksionsøvelserne, elevernes bekymringer i forhold til dagens tema, elevernes erfaringer fra praksis, der kan knyttes til dagen eller VR-træningen mm. Her agerede uddannelsesvejlederen både moderator for samtalen og vejleder for bekymringer. Fra observationerne fremgik det, at debriefingen fungerede som en gruppesamtale, hvor eleverne reflekterede over det, de havde lært og fik italesat bekymringer.

Konklusioner på baggrund studiecafeen

Ifølge interviews med eleverne, er de begejstrede for både studiecafeen, uddannelsesvejlederen og VR-træningen. Tiden afsat til studiecafeen og de enkelte blokke var ifølge eleverne passende. Der var både tid til spørgsmål, kommentarer og samtaler om praksis, samtidig med at eleverne ikke mistede fokus. Tilrettelæggelsen af studiecafeen gav eleverne mulighed for at anvende den teori, de lærte, i en praksis øvelse, hvor der var plads til at fejle, bede om hjælp og stille spørgsmål, som ikke kunne stilles ude i praksis grundet etiske hensyn. Dette afspejles særligt i forbindelse med VR-træningen og den dertilhørende refleksionsøvelse. Af interviewene fremgår det, at det fungerer godt, at de observerer en anden elevs VR-træning, fordi scenariet er et andet end det, de selv oplevede.

Slutteligt var det tydeligt i observationen, at der var stor respekt mellem elever og uddannelsesvejleder, hvilket skabte et trygt rum. Eleverne udtrykte i interviewene, at uddannelsesvejlederen var godt forberedt og oplevede et ønske om at uddannelsesvejlederen ville give dem de bedst mulige forudsætninger for at udvikle sig.

Anbefalinger

På baggrund af ovenstående beskrivelse og vurdering af studiecafeen om TOBS for SOSU-assistentelever er følgende anbefalinger blevet udarbejdet:

- Studiecafeer og de dertilhørende øvelser skal introduceres med en briefing.
- Eleverne skal under teoriundervisningen have mulighed for at knytte teorien til praksis ved at tage udgangspunkt i praksis eksempler og egne erfaringer, fordi studiecafeen indgår som en del af elevernes praktik.
- Hvis ovenstående program benyttes til en studiecafe, skal VR suppleres med et andet læringselement såsom refleksionsøvelsen, hvor eleverne observerer hinanden, fordi alle elever deltager og har mulighed for at lære noget samtidig, uanset om de er i VR eller betragter en anden elev i VR.
- Når VR-træningen sættes i forbindelse med en refleksionsøvelse, hvor eleverne kan observere hinanden på en tablet, skal scenarierne være forskellige, da dette kan starte en fælles refleksion over, hvordan man kan handle anderledes, og hvilke konsekvenser dette vil have.
- Uddannelsesvejlederen skal være godt bekendt med teknologien, så vedkommende både kan vejlede eleverne, når de oplever tekniske udfordringer.
- Uddannelsesvejlederen skal facilitere en kollektiv debriefing, hvor eleverne i fællesskab kan reflektere over det, de har lært i dagens studiecafe.
- Det er vigtigt at tilpassende introduktion til VR til den enkelte elev. Nogle kan have forbehold enten over brugen af teknologien eller sproglige udfordringer.
- Med deltagelse af fire elever er tre timer er en passende mængde tid til studiecafeer af ovenstående format.